

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy óra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Gazdasági gép-ipar.

Pécs, 1900. augusztus 9.

Szomorú adatokat olvastunk a napokban a „Magyarország”-ban, mezőgazdasági gépiparunk állásáról. Dacára annak — így szól az idézett közlemény — hogy hazánkban mezőgazdasága, a tengerentuli verseny nyomása alatt minden erejét megfeszítve, az utolsó két évtized alatt rohamos fejlődésnek és haladásnak indult, egy vele szoros kapcsolatban álló iparág — értjük a *mezőgazdasági gépgyártást* — termelőképességben nem birt ezen fejlődéssel lépést tartani. Egyedül a gözcséplőkészletek gyártása terén sikerült jelentékeny szükségletünk fedezését nagyrésztben függetlenül tenni a külföldi termeléstől és ezen eredmény — nem tagadható — javarészt az állami iniciativa és az *államvasutak gépgyára működésének* tulajdonítható, a melynek sikere később a magántőkét is megfelelőleg belevonta ezen iparág fejlesztésébe.

Ellenben a kisebb mezőgazdasági gépek és eszközök gyártását tekintve, azon meglepő jelenség előtt állunk, hogy egyes nagyobb vállalatoknak — hivatkozva ezen általok régóta folytatott üzletág évről-évre apadó jövedelmezőségére — *a kisebb gépek gyártását vagy teljesen beszüntették, vagy legalább is lényegesen megszorították* a nélkül, hogy azon néhány vállalatunk, mely ezen gyártási ágat tovább üzi, ezáltal lé-

nyegesebb forgalomhoz, illetve oly kedvezőbb helyzetbe jutott volna, mely gyáraiknak rendszeres fejlesztését és termelőképességüknek a szükségletnek megfelelő fokozását megkönnyítené.

Ennek a sajátságos jelenségnek magyarázatául közli a cikkező, hogy 1894. óta *10—15 millió korona között változik gazdasági gépekben való behozatalunk értéke*, mely összegben az Ausztriából való behozatal körülbelül 80%-kal szerepel. Pedig a jelentékenyebb gyáraink által szállított gépek úgy szerkezet, mint anyag és kivitel dolgában messze felülmúlják azon csakis nyomott árak folytán árusítható többnyire osztrák gépeket, melyek ezen behozatalnak oly tetemes részét képezik.

De gyártmányainak kitünő minősége mellett is hanyatlak a magyar mezőgazdasági gépipar, mert a másod- és harmad-rangu idegen cégek által meghonosított és tulságig menő részletfizetéses üzlettel, a szokásos ügynöki visszaélésekkel, a hihetetlen olcsó árakon vesztegetett olcsó és rossz cseh, morva gyártmányok mindenféle fogásokkal való árusításával szemben egy tisztességes alapokon, szerényebb tőkével és drága hitellel dolgozó vállalatnak működése és terjesztése roppantul meg van nehezítve.

Íme tehát egy újabb szomorú bizonyítéka annak, hogy közös vámterületen a magyar iparnak erőteljes kifejlesztése, az

osztrák ipar fojtogató versenye ellen való megvédése teljesen lehetetlen. Azokban az iparágakban, ahol maga az állam veszi kezébe a termelést, még érhetőek el eredmények, de a magánvállalkozás, amelynek nem áll a háta mögött az államnak óriási erkölcsi és anyagi ereje, elbukik az egyenlőtlen versenyben.

Ha az ipar valamelyik ágában, hát a mezőgazdasági gépipar terén van Magyarországon biztos fogyasztó közönség, mégis ez az iparág nálunk nem hogy fejlődne, de határozottan visszaesést mutat, még pedig azért, mert a fejlett osztrák ipar ereje megengedi, hogy gyártmányainak olcsóbb árakat szabjon és vedőinek a legkedvezőbb hitelt nyújtsa; míg a fejlődés stádiumában levő magyar gyárak kevés tőkével és drága hitellel küzködnek maguk is, lehetetlen tehát áruikat olcsón vesztegetni s még e mellett pénzükre esztendő-kig várakozni.

Ha a közös vámterületen felveszik a versenyt a hasonlíthatatlanul előnyösebb helyzetben levő osztrák gyárosokkal, ebbe bukunk bele, mert minél nagyobb forgalmat csinálnak ebben az örületes versenyben, annál többet fizetnek rá saját gyártmányaikra; ha pedig megmaradnak a szolid üzletkezelés mellett s a polgári hasznot biztosítani akarják, a nyakukban maradnak gyártmányaik s becsukhatják a boltot, mert a fogyasztó, főleg a mai nyomasztó

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Fekete foltok.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: Horváth Elemér.

A legutóbbi megyebálon találkoztam egy szép mama ismerősömmel. Nagy, magas, arany-szőke haju asszony ez, kinek kék szemeiből azonban annyi szivjóság, annyi anyáskodó fölény sugárzik ki, hogy az ember ha kurizál neki, okvetlenül jó barátjává szegődik.

— Jöjjön csak ide mellém — mondta a szép asszony, a mint a bálterem fekete frakkos, fehér nyakkendősilhouetetei között elhaladtam mellette — valami fontos mondani valóm van. S ezzel jó akaratúan mosolyogva felém, legyezőjével helyet mutatott nekem, maga mellett a kereveten.

Szó nélkül helyet foglaltam mellette, hiszen hozzá voltam szokva, hogy szót fogadjak neki, aztán érdeklődve vártam, hogy mit fog mondani.

— Nem is képzeli édesem — mondta a maga anyáskodó modorában — hogy miről van szó. Idáról akarok magával beszélni. Tudom, hogy jó pajtasok, maga talán jobban bír vele mint én. Ez a lány tisztára meg van bolondulva.

Az anyai büszkeség egy bizonyos, le-

küzdhetetlen neme csillant fel szemeiben midőn folytatta:

— Mondanom sem kell, hogy a vármegye dzsentrí világának legelőkelőbbjei mily előszeretettel foglalkoznak Ducival. (Ő röviden csak így hívta a leányát). S lássa ez a bolondos kis leány valami makacs ellentállással egymásután negligálja a legszámbevehetőbb fiatalembereket s valami nagyon is a férfi kora deión álló, megyei sreiber után bomlik.

Hirtelenében átgondoltam a helyzetet, de nem tudtam, hogy mivel lehetek én szolgálatára ebben a furcsa ügyben a szép mamának.

— Hát ez elég nagy baj — szoltam fontoskodva — de mondja kis mama, mit csináljak én ebben a históriában, milyen szerepet juttatott nekem?

— Óh maga csacsi! Arra akartam kérni, hogy miután maga jó pajtása Ducinak, sőt ha nem csalódom egy időben erősen kurizált is neki maga imposztor, bizonyára könnyebben beszélhetne vele s kiverhetné abból az excentrikus fejéből azt a sreibert. Mert lássa én nem megyek vele semmire. A mai fiatal leányok — sajnos — nem hallgatnak a szülőkre s bizonyos előítélettel viseltetnek minden szülői jótanácssal szemben. Maga ugyis arról híres, hogy szinte olvas a leányok lelkében. Vegye elő Ducit, beszéljen neki a szeszélye tarthatatlan voltáról, mondja neki, hogy képtelenség egy Szeremley Idából beamternét fa-

ragni s hogy ha alább nem hagy hóbortoskodásával, hát menthetlenül nevétségessé válik! Ugy-e meg teszi édes?

Valami jóakaratu, becézgető kézlegyintéssel végig cirógatta arcomat s várakozva nézett rám.

— Beszélni fogok a kisasszonnyal — szoltam hirtelen elkomolyodva s kezet csókoltam a szép mamának.

Elhatároztam, hogy beszélni fogok Szeremley Idával s ha lehet helyre csavarom a fejét, bár mondhatom, hogy igen nehéz helyzetem volt vele szemben.

Egy időben — ugyanis — erősen kurizáltam neki, egy megyebálon pedig keringő közben kitáncoltam vele a bufettig s ott, limonádé helyett megcsókoltam.

Szegény kis leány, a maga tizenhét esztendejének édes naivitásával hirtelen elpirult, aztán valami csodás, elborult szerelemittas tekintettel nézve fel reám, lihegő ajkakkal kérdezte:

— Örökre szeretni fog?

Nem emlékszem már, hogy mit mondtam neki, de az az örökre mint valami hideg zuhany szaladt át a hátamon, szóval nem volt szándékom nősülni, csak éppen kurizálni akartam. Azért aztán kerültem azóta a leányt s így valami feszült viszony támadt közöttünk. Nem voltunk ugyan haragban, csak éppen nem beszélünk egymással.

— Eh mit! Egy csók nem a világ. Bi-

pénzügyi viszonyok közt ott szerzi be szükségletét, ahol azt olcsóbban s előnyösebb fizetési feltételek mellett kapja. S ez annyira elsőrendű kérdés, hogy e mellett még az áru minősége is másodrendű fontosságúvá zsugorodik össze a legtöbb esetben.

Félévi közigazgatás.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. aug. 9.

Pécs törvényhatósági város félévi közigazgatási életéről tesznek tanubizonyságot azok a jelentések, melyeket a közigazgatási bizottság mai üléséből terjesztettek fel az egyes miniszteriumokhoz.

A *miniszterelnökség* felterjesztett félévi jelentés azt mondja elsősorban, hogy a törvények végrehajtása nem ütközött nehézségbe, kivéve egyes eseteket és sok olyan törvényt, ami csak papiroson van, de végrehajtva nincs. A mi a közigazgatási tisztviselők fegyelmi ügyeit illeti, kiszabott az elmúlt félév alatt 15 rendbüntetés, miből százhat korona folyt be a városi pénztárba. Fegyelmi eljárás tizenöt volt folyamatban; elintéztetett 5, folyamatban van 11 ügy. A közigazgatási bizottság 45 felbontott ügyet intézett el.

A *belügyminiszter* hatáskörébe tartozó ügyeket illetőleg előadja a félévi jelentés, hogy a közrendészeti állapotok megnyugtatók. A kivándorlás ugyan nagyobb arányokban tapasztalható, de különösebb intézkedések nem voltak szükségesek, mert a kivándorlás nem öltött még korántsem veszélyes jelleget. A szocialista mozgalmak helyi jellegűek voltak. A közegészség a szörványosan uralkodó járványos betegségek által nem volt veszélyeztetve s járványszerű jelleget semmiféle betegség nem öltött fel. Roncsoló toroklob 1—2 esetben fordult csak elő. A szerrummal való oltás sikerre vezetett; a védhímlőtások állami nyirkkal eszközöltettek teljes sikerrel.

A *pénzügyminiszter*hez szóló félévi jelentés az adóügyeket tárgyalja. Ebben a legfontosabb a városi számtisztek sikkasztásáról szóló jelentés, mely szerint 30 ezer korona kár okoztatott egyes adózópolgároknak.

A *kereskedelmi miniszter* ügykörébe eső ügyeket illetőleg megemlíti, hogy az elmúlt félév alatt sem új gyár, sem kisebb ipartelep

zonyára elfelejtette már a kis leány s ha nem, hát akkor tán éppen ez a félbe maradt csók lesz a kulcs, melylyel utat nyitok magamnak hozzá.

A szünóra alatt aztán a hajporos szagu, ezerféle illatu dának között felkerestem Ducikát, ki a maga érdekes, finoman átlátszó bőrű halvány arca, nagy naiv kék szemével s hamvas szőke hajával most is úgy vette ki magát hófehér, szinte légiesen könnyű csipkeruhájában a sok kompakt szépség között, mint valami csodás phantom.

Stuci, a közigazgatási gyakornok, ki arról volt híres, hogy minden tisztiestélyen frakkban jelent meg de, a megyebálakra okvetlenül rezervista hadnagy uniformisában ment el, az asztalra könyökölve éppen valami veszekedettül bus nótát húzatott a cigánynyal, midőn én Ducika mellé értem, ki szinte belemerevedve gondolataiba, bámult maga elé.

— Csókolom kezeit Ducika — nagysád! Tettem hozzá önkénytelenül is, mert eszembe jutott komoly kiküldetésem, melynek teljesítése közben nem találtam tanácsosnak pajtáskodni vele.

— Jó estét! Mondta hangtalanul s miközben felém nyújtotta vékony ujjú, parányi kezét, szemei csodálatos érzelm kaoszt fejezve ki, rátapadtak a busuló Stuci daliás, aranyujtásos alakjára.

Bizony Isten! Szép volt így ez a lány a maga tizenhét esztendejének fejletlen szépsé-

nem alakult Pécsen. Sőt kevesebb iparengedélyt váltottak, mint az előző évben s ennek okát a *lanyha üzletmenetben s az óriási versenyben találták a jelentés. Leszálltak a munkabérek is: a munkaerő sok volt s a munkanélküliek száma szaporodott.* Különösen az építőmunkások körében volt sok a munkanélküli és sokan idegenbe mentek s kaptak is ott munkát. Hozzánk idegen munkás nem jött; csupán a Dunagőzhajós Társaság bányáiban alkalmaztatott vagy másfélszáz osztrák bányász.

A *földművelésügyi miniszter*hez felterjesztett jelentés a mezőgazdasági viszonyokat az elmúlt félév alatt kielégítőnek mondja. Az eddigi termés jó közepesnek vehető; azonban a gyümölcs rosszul fizet. A szőlő ellen még eddig nincs panasz. Sem az oidium, sem a peronoszpora nem lépett fel járványszerűleg, a védekezést gondosan foganatosították a szőlősgazdák. A termékek belforgalomban érvényesültek kielégítő árak mellett. Egyedül a bor kereslete szállt alá a minimumra. Az állategészség állapota megnyugtató volt. Járványok nem fordultak elő; csupán egy-két takonykóros eset jelentkezett.

A *közüktatásügyi miniszter* ügyeit illetőleg a jelentés hivatkozik a kedvezőtlen iskolalátogatási viszonyokra. A múlt félévben 5370 félnapot mulasztottak iskoláinkban s ezek közül csak 4672 igazoltatott. A sok iskolamulasztást az is okozta, hogy az egy házban lakó iskolások — ha egy volt is köztük beteg — mind eltiltattak az iskolába menéstől. Mind ennek dacára jó eredménnyel végződött a tanév. Feltűnő jelenség volt az iskolában a gyengeelméjű és nehéz felfogású gyermekek szaporodása. Különösen a számtannál tűnt ez föl s különös megfigyelés tárgyát képezte a tantériaknak. Ennek a sajnálatos körülménynek az oka a szülőknek az *alkoholizmus iránti szenvedélye.* Igen sok osztály túlnépes volt; volt olyan osztály, hová 112 tanuló iratott be s még év végén is meghaladta az osztály népessége a 80-at. Az összes tanítók korpótlék-ügye rendeztetett. Az ovodák ügye is hasonló állapotban volt s ezt főképp a szigetikülvárosi iskola kiéptetlensége okozta. A város előljárt az iskolák gondozásában és a tanulók segélyezésében. Ösztöndíjra 550 koronát, jutalmakra 510 koronát, könyv és egyéb segélyre 540 koronát, ruhasegélyre 884 koronát adott s 594 tanulót segélyezett ruhával, 1800 tanulót könyvekkel és tanszerekkel. A pécsi jótékony nőegylet 60 gyermeknek adott ebédet;

gével s a hogy így elnéztem érdekesen bájos arcát önkénytelenül is megbocsájtottam magamnak azt a csókot, melyet parányi ajkairól loptam. No de most nem erről van szó! Legyünk komolyak. Bevezetésül néhány bók és egyéb frázissal becukroztam azt a keserű pilulát, a melyet be akartam neki adni, aztán szörnyű komoly elhatározással neki láttam a csatának:

— Mondja Ducika nagysád! Miért ily bánatos. Szerelmes talán?

A kis leány szeméből hirtelen eltűnt az az édes naiv, ábrándos kifejezés s valami komoly, szinte szigorú, határozott kifejezésnek engedett tért:

— Én és szerelmes? Furcsa kérdés. Én nem leszek szerelmes soha — mondta s hangjában volt valami bánatos elkeseredettség.

— Nem-e? Pedig lássa a szerelem nélkül mit sem ér az élet s végre is a szerelemnek kegyedre nézve nem lehet más vége, mint a férjhez menés, ez pedig minden leánynak hivatása.

Ducika gunyosan elmosolyodott:

— Tegye még hozzá, hogy a megye dzsentri gyerekeinek színe java akar nekem kurizálni, hogy visszataszító, kiállhatatlanul viselkedem udvarlóimmal szemben, hogy nem fogok így férjhez menni soha s én mindjárt azt mondom magának: »édes mama!« Mert tudom, hogy magát is az édes anyám küldte ide.

az ovodákban átlag 50 gyermek részesült ebédben. A pécsi izraelita hitközség is kiváló gondot fordított iskoláira; volt tápintézete is és segélyezés címén 1700 koronát adott ki. A püspöki tanítóképző és theologia tanárainak fizetése teljesen rendeztetett. Végül az évről és képesítő vizsgálatok jó eredménnyel tartattak meg.

Az *igazságügyminiszter*hez szóló jelentés semmi fontosat nem tartalmaz s csak az említhető meg, hogy az elmúlt félévben börtönvizsgálat nem tartatott.

A *honvédelmi miniszter*hez felterjesztett jelentés kiemeli, hogy az ismeretlen tartózkodású hadkötelesek kinyomozása nagyobb sikerrel járt, mint eddig s az elmúlt január—júniusi félévben az ismeretlen tartózkodású hadkötelesek száma jelentékenyen kevesbedett.

Hirek.

Pécs, 1900. aug. 9.

A szép halászleány.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol; messze-messze tengeren, a világnak végiben; a szép Balókány tó partján: lakott egy szegény, de nagyon szegény halász.

A szegény halász egyedül éldegélt feleségével, a jó öreg Kati néniel. Nem volt se fiuk, se leányuk, ők meg már olyan öregek, hogy még a világ teremtésére is emlékeztek.

Egy reggel kiment a tóra az öreg halász, hogy egy kis apró halat fogjon ebédre. Már háromszor is megvetette hálóját, de még egy akkora hal sem került bele, mint a kis ujjam. Megbosszankodott az öreg halász és beletette a ladikba hálóját s elvette horgát. Hát a mint ide-oda ladikozott, közel a part-hoz, gyereksírást hallott.

Arrafelé evezett, no teremtő szent Isten, nem látott még ilyent az öreg halász, mióta kinyíllott a szemvilága. Egy nagy vesszőkosár himbálódzott a fűzfák között, onnan került ki a gyereksírás.

Az öreg halász a vesszőkosár közelébe evezett. Belenézett a vesszőkosárba, hát majd csak hogy nem belefurdult a vízbe, úgy megijedt.

Egy icinke, picinke, aranyos kis szőke

— De biztosítom Ducika . . . hebegtem zavarodottan.

— Eh mit! Ne mentesse magát, — kiáltott fel szinte ingerülten. Akár a mama küldte, akár nem, ez teljesen mindegy. Maga kérdezett tőlem és én válaszolni fogok.

Első sorban is ne gondolja, hogy tán nincs szívem, vagy tán hogy nem vágyódtam a szerelem lelki gyönyöreit után. Dehogy nem. Azonban oly keserű tapasztalataim voltak, hogy nem kérek többet abból a dzsentri világ-ból. Először körülrajongtak, el léhaskodtak velem valami hatan is egy este, úgy, hogy szegény fejem azt sem tudtam melyiknek higgyek. Most már tudom, hogy hazudott valamennyi. Aztán összeakadtam egy fiatal emberrel. Ez nem volt olyan közönséges, mint a többi, nem sugott a fülembe banális, de veszélyes bókokat, hanem hatalmasabb eszközökhez nyúlt. Egy bál alkalmával szinte erőszakkal kitáncoltatott a tereméből s aztán hirtelen átkapta derekam, magához ölelt, vadul, szenvedélyesen és megcsókolt.

Én a magam tapasztalatlan mivoltában azt hittem, hogy egy ilyen csók után örök tűz ég az emberek ajkain s ime, midőn rá gondoltam erős, izmos ölelő karjai szorításának kéjes fájdalmára, a dzsentri gyerek szépen megszökött, felém sem nézett többé.

Hiszen mi maguknak egy csók? — Folytatta aztán keserű, szinte szemrehányó hangon. Semmi! Pezsgős fejjel, mámorosan valami

baba volt benne. Szakasztott úgy nézett ki, mint valami eleven piskóta.

Az öreg halász örömeiben azt sem tudta, hogy gyerek-e, vagy leány. Csitítgatta, szólit gatta, mint valami kis leány a bábujával, úgy eljátszott vele. Jobban megörült az aranyhaju kis leánynak, mint egy mázsa aranyhalnak.

Mikor már kifogyott a játszásból, a partra evezett, ölbe fogta a kis babikát s hangos nótaszóval vitte haza a kis pityergő jószágot.

Az öreg Kati néni, a halász felesége, már messziről vette észre, hogy mit hoz haza ura. Nagyon jó asszony volt a Kati néni, de csak a mikor egyedül volt. Az urával mindig pörölt. Most is pörölő kedvében volt, hát nagy mérgesen kiáltott az urára:

— Oh ember, ember! Hogy kaparná ki a kakas mind a két látókádat, hát tisztára elment az eszed? Vénsegedre bolondulsz meg? Kettőnknek is alig van mit enni, most meg hozol egy harmadikat a nyakamra. De ha úgy vesz is el éhen, én bizony nem etetem. Ha bolond vagy, légy magad bolond, én bizony nem leszek a párja.

— Nono édes anyjukom, csak lassan azzal a rőtös nyelveddel, — felelt a halász — valamikor régen volt nekünk is egy leányunk, tudod, a melyiknek Noe volt a köröscsapja, aztán beleesett a Balokányba. Az Isten jobban szerette, mint mi, hát elvitte magához; itt van la, most adott helyibe másikat. Annak Iluska volt a neve, ennek is az lesz.

— No, most már látom, hogy tisztas tisztára elment a kend jobbik esze, ha ugyan volt valaha. De ha hozta, csináljon vele akármit, én bizony nem pátyolgom.

— Felnevelem biz én, — szolt a halász — Isten adta, hát ember el ne dobja.

Akárhogy csörölt-pörölt is a vén halászné, a halász annál jobban szerette a kis Iluskát. Csókolta, becézgette, ringatta a kis babát. Még dalolt is neki:

Itt fekszik egy kis baba,
Szegény halásznak anyala.
Haja, haja! Aludj baba!

Isten adott téged nekem,
Légy tündérem, jó gyermekem.
Haja, haja! Aludj baba!

Arany fürtök kicsiny fején,
Kicsinyke pont a száj helyén.
Haja, haja! Aludj baba!

Ösztönnek engedve megcsókolnak egy leányt s ha az a lány meg is hal a csók után, mit bánják maguk. Ha meghalt, majd eltemetik. Hajrá cigány! Huzd a ki lelked van! S aztán folytatják a duhajkodást.

Nem mertem egyetlen mentő szót sem szólni, csak valami fájdalmas érzéssel néztem ezt a leányt, ki szinte erőszakosan rántotta le rólunk férfiakról a leplet, a mely alól undorító meztelenségben bújott elő ami léhaságunk.

Ducika pedig folytatta:

— Mit tagadjam? Később a maguk Stuci barátjával kerültem össze. Ez is kurizált nekem s mondhatom rokonszenveztem vele. Egy szép napon aztán az önök híres Stuci barátja bent a szalónunk vörhenyes félhomályában, mialatt én a zongora mellett ülve valami melodikus keringőt játszottam, remegő ajkakkal belekezdett a szerelmi vallomásába. Oh! Oly szép, ideálisan szép volt e pillanat, azt hittem a menyország szakad reám s e pillanatban vallotta be nekem Stuci — hogy Ágay Margitot szereti, az egyik barátnőmet s arra kért, beszéljek az ő érdekében Margittal.

Ducika élesen, gunyosan kacagott fel, aztán könnyedén, bizonyos nembánomsággal folytatta:

— S lássa, azóta nem keresek, de nem is akarok szerelmet. Gyűlölöm, megvetem magukat, úgy, ahogy vannak, vén leány azonban még sem maradok. A mama — mint megannyi másnak — önnek is bizonyára elpanaszolta, hogy valami élemedettebb koru beam-

Égszin szeme, maga fehér
Mosolya egy menyonyel fölér.
Haja, haja! Aludj baba!

A udj, aludj kicsiny babám
Szép legyen álmod Iluskám.
Haja, haja! Aludj baba!

A kis leány csak nőtt, nőtt, mindig szebb és szebb lett; utóljára olyan szép lett, hogy az égi angyalokat majd megette a sárga irigység. De okos is volt ám. Minden kérdésre meg tudott felelni, akár csak egy pap.

A mikor Iluska már nagy lett, hát rendszeren eljárta a nevelőapjával halászni.

Egy reggel az öreg halász egyedül ment ki a Balokányra halászni. Megvetette a hálót s csak vár, vár, sokáig vár. Egyszer kezdi húzni, hát olyan nehéz volt, hogy csak. Azt hitte, hogy teli van hallal. Csak húzza, húzza, hát mi van a hálóban? Egy három akés, vasabrincsos bögre. Az öreg halász nagyon megharagudott, fogta a bögrét s visszadobta a vízbe.

Megint megveti a hálót s vár, vár, sokáig vár. Egyszer csak húzza, húzza, hát mi van benne? Megint a háromakós, vasabrincsos bögre. A halász most még jobban megharagudott, fogta a bögrét, elvitte a Balokány közepébe s zsupsz, beledobta a vízbe.

Megint megveti a hálót s vár, vár, sokáig vár. Egyszer csak húzza, húzza, hát mi van benne? Harmadszor is a háromakós vasabrincsos bögre.

Az öreg halász nem tudta mire magyarázni a dolgot. Most már nem haragudott. Kivette a háromakós, vasabrincsos bögrét a hálóból s bele tette a ladikba.

Amint a felesége észrevette, hogy hal helyett háromakós, vasabrincsos bögrét hoz haza, nagyon megharagudott s torka szakadtából kezdett kiabálni.

— Oh ember, ember, hogy kaparná ki a kakas mind a két látókádat, hát tisztára elment az eszed? Se kenyérünk, se sónk, se szalonnánk, te meg a helyett, hogy halásznál, háromakós vasabrincsos bögrét cipelsz. Hát nem fél kigyulmed az Istentől.

— Nono, anyjuk, csak lassabban azzal a kétrőtös nyelveddel. Háromszor húztam ki ezt a háromakós, vasabrincsos bögrét. Kétszer visszadobtam, harmadszor már nem dobtam vissza. Isten nekem szánta, hát elhoztam haza.

— Neked ugyan minduntalan szán az

ter után bolondulok. Nos hát az édes mama téved. Nem bolondulok utána, sőt jól megfontolva a dolgot, talán ki sem állhatom, de azért mindig azon vagyok, hogy magamba bolondítsam. Miért? Mert amily tentások ennek az őszbecsavarodott fejű embernek a kezei, olyan tiszta a jelleme, egyszerű, érzésteli a szíve. S amily aktapországu, vasalatlan a ruhája, olyan makulátlan a becsülete, komoly érett ember, kinek nem léhaskodás, lapos bók és rablott csók van a fejében, hanem meg fogja bizonyára becsülni azt, akit feleségül vesz! Ennek az embernek a felesége akarok lenni és leszek is!

Szólni akartam, de Stuci végig törtülve piros selyem zsebkendőjével a busulásba beleizzadt homlokát, földhöz vágott egy pezsgős poharat és stentori hangon ráordított a cigányra:

— Ácsi moré!

A cigányok felkullogtak az emelvényre s rákezdtek a soupé csárdást.

S amint a fehér ruhás leányok, fekete frakkos urak a dobogó előtt nagyokat rikantva járták a ropogós csárdást, az én szemem előtt a fehér ruhás leányok tömege egy végtelen hómezővé olvadt össze s azok a frakkos rikoltozó urak úgy tűntek fel képzeletemben, mint fekete, a hómezőn felolvadt piszkos foltok, melyek örökre kitörülhetlen nyomokat hagytak annak az ábrándos szemű kis leánynak tizenhét éves, naiv lelkén!

Isten valamit, hol gyereket, hol meg rozsdás bögrét. Edd meg Luca napján.

Az öreg halász nem szolt semmit, csak vitte a bögrét a szobába. Lassan kimiyította, hát mi van benne? Arany, csupa merő fényes arany. Azt se tudta a szegény öreg, nevensen-e vagy sirjon. Sokáig gondolkodott, mit csináljon a tenger sok arannyal, de sehogy sem tudott valami okos dolgot kiokumlálni. Végre is behivta a kis Iluskát és az, nem hiába, hogy száz papnál is okosabb, mindjárt kifundálta a dolog bibijét.

— Édes apámuram, szolt Iluska, — már én csak a mondó vagyok, hogy ez a tenger sok arany nem lehet másé, mint a királyé.

— Igazad lehet, édes lányom — felelt a halász, de hát hogyan tudnánk mi azt meg?

— Hogyan? Hát csak úgy, édes apám, hogy én elmegyek a királyhoz s megtudakolom.

— Ej, az Isten is adjon meg, te kis gyöngyvirágom, látom már, hogy több eszed van, mint apádnak, anyádnak.

A szép halászeány erre felvette cifra bársony röpikéjét, meg három fodros selyem viganóját és elindult a királyhoz.

Ment, mendegélt, hét falun, hét határon keresztül, a harmadik nap elért a király házához. A kapu előtt három honvéd járta a silbakot, az egyiket megszólította:

— Vitéz honvéd uram, szépen kérem, merre kell a királyhoz menni?

Az egyik honvéd baka összecsapta sarkantyus csizmáját s azt mondta:

— Jaj, lelkem teremtette, van-e paksus? Vagy valami irás?

— Nincsen biz' énnekem.

— Akkor nem mehetsz be a királyhoz.

— Pedig török-szakad, én bemegyek.

— Ej de foghegyről beszélsz? Ki lánya vagy?

— Én a balokányi halász lánya vagyok.

— Tyü, piritom adta sóskiflije, az nagy szó. Mért nem mondtad előbb. Hát csak erre menj la. Ötven lépést menj előre, aztán ötvenet hátra, ötvenet jobbra, ötvenet balra, azután ismét menj előre, hátra, jobbra, balra, utóljára elérsz egy üvegajtóhoz. Az nyílik a király szobájába.

Iluska megfogadta a honvéd-baka tanácsát, aztán ment előre, hátra, jobbra, balra, azután megintelen előre, hátra, jobbra, balra, utóljára elért az üvegajtóhoz. Háromszor megkopogta az ajtót, azután belépett.

A király éppen a pénzét olvasta.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus, fölséges királyom, — szolt a szép halászeány.

— Mindörökké, kedves lányom — felelt a király. — Kinek a lánya vagy?

— A balokányi öreg halász nevelt lánya vagyok, de úgy szeretem, mintha csak édes apám volna.

— Hát mi jót hoztál?

— Megkövetem alássan fölséges uramat, én most követségbe jöttem a nevelő apámtól. Egy izromban el volt a balokányi-tón halászni, aztán háromszor egymásután egy háromakós, vasabrincsos bögre került hálójába. Kétszer visszadobta a vízbe, de a mikor harmadszor megintelen belekerült a hálóba, nem dobtam vissza, hanem hazahozta. Otthon megnéztük, hát teméntelen sok arany volt benne. Ugy gondoltuk, hogy az a sok arany nem lehet másé, csak a királyé. Egy sziporkányit sem vettünk ki belőle. Ha fölséges királyomnak úgy tetszik, hát majd elhozzuk a háromakós, vasabrincsos bögrét, úgy, ahogy találtuk.

— Derék leány vagy, de nevelő-apád is derék ember. Jutalmul apádnak adom a fele aranyat, amit halászott, téged pedig férjhez adlak a vadászomhoz.

— Jaj, fölséges királyom, de nem lehet ám. Addig én férjhez nem megyek senki ember fiához, míg nem tudom, hogy ki volt az én édes apám.

A királynak nagyon megtetszett a szép halászeány okos beszéde és tövirül hegyire kikerdezte, hogyan került a halászhoz.

A király csak nézte, nézte, egyszerre csak eszébe jutott, hogy ha az ő első leánya most élne, hát az éppen akkor lenne, mint ez a kis halászleány Tizenhat esztendővel ezelőtt volt neki egy három hetes kis lánya. Volt egy gonosz dajkája, az egyszer ellopta a kis babát. Azóta hirt se hallott felőle.

A király szentül azt hitte, hogy a szép halászleány az ő leánya.

— Édes lányom, — szolt hozzá — tizenhat évvel ezelőtt volt egy kis lányom, ha élne, éppen akkor lenne, mint te. Annak az én leányomnak a balkarján három lencse volt, a jobbikon meg hét.

— Jaj, folséges királyom — felelt örvendezve a szép halászleány — az én balkaromon is van három lencse, a jobbik karomon meg hét.

A király megnézte a halászleány két karját, hát csakugyan rajta volt a jel. Ugy megörült ennek a király, hogy ha tudott volna, menten kiugrott volna a bőréből. Összehívta a főembereket és azt mondta nekik:

— Örüljétek, vigadjatok! A jó Isten visszahozta elveszettnek hitt leányomat. Menjétek és hirdessétek ki az egész országban, hogy mindenki ünnepet tartson. Most pedig menjünk a balokányi öreg halászhoz.

Fényes, aranytól csillogó ruhában indult el a király lányával, meg sok-sok nagy urral a balokányi halászhoz.

A vén halász nagyon megijedt a sok cifra nagy ur láttára, de nagy volt az öröme, hogy meghallotta, mi történt leányával. Iluska nem szégyellte az öreg halászt, nyakába borult és így szolt:

— Mint egyszerű halász leánya hagytam el kigyelmedet, most mint király leánya jöttem vissza. Az Isten áldja meg kigyelmedet minden tettéért.

A tenger sok nép odatódult köréjük s nagy hangon kiáltották:

— Éljen Iluska, a király leánya!

— Éljen a király!

— Éljen a halász!

Az öreg halásznét nem éljenezte senki, hát úgy megharagudott, hogy kilenc rőfnyire öltötte ki a nyelvét.

A király most a halásznak adta a fele aranyat, azután hazaindult százszorszép leányával, Iluskával.

Három hétre egy szomszéd királyfi jött látogatóba, aki, midőn Iluskát meglátta, menten megszerette. Iluska is megszerette a királyfit, diktum-faktum, harmadnap egymásé lettek.

Ha meg nem haltak, tán még most is élnek.

*

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, jövő csütörtökön ismét mesélek. Isten veletek. A viszontlátásra!

Napirend 1900. augusztus 10-én.

Naptár: péntek, aug. 10. — Róm. kath.: Lőrinc. — Prot.: Lőrinc. — Görög-kel. (jul. 22.) Nikánor. — Zsidó: Ab 15. — Nap két 4 óra 51 perckor; nyugszik 7 óra 18 perckor. — Hold két délután 5 óra 20 perckor; nyugszik éjjel 3 óra 20 perckor. — Holdölte 10 óra 46 perckor éjjel.

Időjelzés; A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: meleg idő, éjszaka csapadék és zivatarok várhatók.

Közegészségügyi bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

— (Uj regényünk.) Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg. Uj regényünket *Tihanyi* Károly írta s ez a regény már csak azért is számot tarthat közönségünk érdeklődésére, mert helybeli író műve, kit különben lapunk tárcarovatából s »Bocskorosnemesek« című, lapunkban régebben megjelent regénye után már jól ismernek olvasóink. Ez új eredeti regényünk bűnügyi regény s mint ilyen érdekes meseszövevéssel,

érdekesítően mond el egy titokzatos esetet. Jelen regényünket is, állandó szokásunkhoz híven könyvalakban közöljük.

— (Pécs város közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 10 órakor tartotta a városháza közgyűlési termében augusztus-havi rendes ülését báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnökiete alatt. Az ülésen jelen voltak: *Majorossy* Imre polgármester, *Tichy* Ferenc dr., első aljegyző, *Nendtvich* Andor, arvaszéki elnök, *Nick* Alajos tiszti alügyész, *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos, *Guth* Béla, harmad-aljegyző, *Dragonescu* Dömjén pénzügyigazgató, *Salamon* József tanfelügyelő, *Kovácsfi* Kálmán állami főmérnök, *Egry* József és dr. *Záray* Karoly, bizottsági tagok. Az ülésen tudomásul vették az arvaszéki elnök, a tiszti ügyész, a kir főmérnök és a tanfelügyelő jelentéseit, több ügygel azonban hosszadalmasabban elbajlódttak, úgy hogy az ülés csak 12 órakor ért véget.

— (A püspök vendégei.) Hetey Sámuel megyés püspökünk látogatására ide érkeztek s mint a püspök vendégei P. Szt. Lászlón időznek: *Vézinger* Károly, esztergomi apátkanonok és *Kirschoffer* Károly, óbudai plebanos, szt. széki ülnök. A püspöknek Pécsen is van vendége, *Bota* Ernő jezsuita atya Budapestről, a ki a pécsi »Notre Dame« zárdában tartja aug. 15 ig a lelki gyakorlatokat.

— (Pécs részvéte az országos aug. 15. és 20. jubileumi ünnepélyeken.) Nemcsak azok, a kik Szekesfehérvarra és Budára utaznak, hanem az itthon levők is nagyobb fényvel fogják ez évben Pécsen ünnepelni a napokat. Püspökünk legújabb (XII. sz.) körlevelében elrendeli, hogy az összes plébánia és szerzetes templomokban aug. 14 étől egész 20 ig naponként délután *Mária*, Magyarország Védőasszonya, tiszteletére litániák tartassanak, továbbá, hogy augusztus 15-én és 20-án az istentisztelet Oltári Szentség kitétele mellett lehető nagy fényvel végeztessék, a szent beszédben a lelkészek a nap jelentőségét megismertessék, utána pedig Eszterházi Pál nádor imádságát mondják el a hivekkel. A hat napi ajtatosság Szt. István napján befejezést nyer olyképen, hogy délután Oltári Szentség kitétele mellett Jézus legszentebb szívének litániáját imádkozzák, vagy énekeljék, az Eszterházi féle imát újból elmondják, végre a »Te Deum«-ot énekeljék.

— (Ápolónői tanulók felvétele.) Az apolónői tanfolyamban, melyet a magyar vörös kereszt egyesület az Erzsébet-kórházban díjmentesen rendez, ismét nyolc hely megüresedvén, erre az igazgatóság pályázatot nyit. Folyamodhatik minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között. A kérvényhez melléklendők: a) Keresztlevel, illetőleg anyakönyvi kivonat, b) ha az illető kiskorú, vagy férjzett, beleegyezése a férjnek, szülőnek, vagy gyámnak, c) erkölcsi és hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és más nyelven is beszélni, írni, olvasni tud és kellő felfogási képességgel bír és e) egészségi és himlőoltási bizonyítvány. A folyamodványok legkésőbb augusztus hó 25 éig az egyesület igazgatóságához: (IV. Kecskeméti utca 5. szám) terjesztendők, a hol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

— (Adományok a Zsolnay-szoborra.) A Zsolnay-szoborra a pécsi kereskedelmi és iparkamarához érkezett adományokról 12 ik kimutatás. A tizenegyedik kimutatás összege 1316 korona 86 fillér. heteyi *Hetyey* Sámuel pécsi püspök adománya 300 korona, *Salm* herceg chamottez ára Blanskóban 20 koronát adományozott s így az eddigi adományok összege 1636 korona 86 fillér. A kereskedelmi miniszter adományának összegénél nem csekély, de érdekes tévedés történt. Ugyanis nem tudni mi okból, némely pesti lapok azzal akartak reklámot csinálni *Hegedüs*

Sándornak, hogy a pécsi Zsolnay-szoborra hétszáz koronát adományozott. Ezzel a hírrel aztán telekürtölték a világot, a miniszter kegyes és bőkezű adományáról a gyűjtő pécsi kereskedelmi és iparkamara is a fővárosi lapokból értesült s így került bele lapunk tegnap esti számába az a hír, hogy a kereskedelmi miniszter hétszáz koronát adományozott a Zsolnay szoborra. Ma reggel azonban egy sürgöny érkezett a minisztertől a pécsi kereskedelmi és iparkamarához, mely sürgönyben azt kérdi, hogy a kamara nem vett-e fel tévesen 700 koronát 200 helyett? Így tehát a kereskedelemügyi miniszter adománya hétszáz koronáról 200 (kettő száz) koronára olvadt le, mi különben nem is csoda ilyen nagy meglebben. De hogy a fővárosi lapok alaposan értik a reklámcsinálást, az is bizonyos. Egyebekben pedig a pécsi kereskedelmi és iparkamara eddig még semmilyen összegű adományt nem kapott a kereskedelmi miniszertől. A fennforgó körülmények között még meglehet, hogy majd bélyeges nyugtát kérnek a kamarától es így esetleg az adomány még kevesebb lesz!

— (A közigazgatás egyszerűsítése.) Már régen dolgoznak a különböző közigazgatási hatóságok a közigazgatás egyszerűsítésén, mely minden tekintetben kívánatos volna úgy idő és munkamegtakarítás, mint az ügyes-bajos felek igényeinek kielégítésére is. Nálunk is már régebben foglalkoznak a közigazgatás egyszerűsítésének eszméjével s ez adta meg *Vaniss* Sándor a pécsi járás tevékeny főszolgabirájának az impulzust arra, hogy a közigazgatás egyszerűsítésére, különös tekintettel a helyi viszonyokra, egy igen szép tervezetet dolgozzon ki most szabadság idejének tartama alatt. S miután a járási főbíró a közigazgatás egyszerűsítésének kedvenc eszméjét — melynek szabadságidejének jókora részét áldozta fel — megvalósítva óhajtaná látni, a tervezet részleteinek megbeszélése végett összehívta a járás összes körjegyzőit. Ma délelőtt tartották meg az értekezletet a pécsi járás főszolgabírói hivatalában, hol *Waniss* Sándor elnökiete alatt: *Horváth* János püspökbogádi, *Cupi* Ede patacsi, *Farkas* József garéi, *Olaszi* Gábor szalántai, *György* Ede egerághi, *Klobuchárich* Sándor rác-petrei, *Beierlein* János hoszuhetényi és *Jakobovics* Ferenc somogyi körjegyzők jelentek meg.

— (Közütak törzskönyvezése.) Pécs város törvényhatósági közütjai mind elkészülvén, most azok törzskönyvezése van még hátra. A városi mérnöki hivatal elkészítette az összes törzskönyveket, melyek felülbírálatára végett a város közigazgatási bizottsága mai üléséből *Majorossy* Imre polgármester elnökiete alatt *Egry* Józsefet, *Kovácsfi* Kálmán királyi főmérnököt és *Rauch* János, városi főmérnököt küldte ki. A törzskönyvek egy hónapi közszemlére lesznek kitéve a városi mérnöki hivatalban, hol az érdekeltek által betekintheők s a törzskönyvezési eljárás szeptember huszonnegyedikén fog megkezdődni.

— (Hivatalos vizsgálat.) *Gogolák* Károly, belügyminiszteri számellenőr, Pécsre érkezett s itt a városi közkórház péúztárában hivatalos vizsgálatot tart.

— (Meglőtt kisleány.) A hegyhátai járás Hetvehely községében a napokban *Krieger* Teréz, egy odaváló gazdalkodó tiz éves leánykaja átment a szomszédban lakó *Martenheim* Józsefhez, hogy annak kis öcsésével játszó. A két kis gyermek kedélyesen játszadozott egymással az udvaron, hol *Martenheim* József vadászfegyverét tisztogatta. A fegyver azonban tisztogatás közben elsült s a kis *Krieger* Terézt oly szerencsétlenül találta a löveg hátba, hogy a leány életveszélyes sé-

rülést szenvedett. A kis Krieger Terézt be- szállították tegnap szülei a pécsi kórházba s nyomban értesítették az esetről a rendőrséget az életveszélyesen sérült kisleány kihallgatása végett, mely célból Tóth Jenő rendőrségi kiküldött kiment a kórházba, de Krieger Teréz — ki aligha éri meg a reggelt — kérdéseire nem tudott több felvilágosítást adni, minthogy ő a szomszédnan játszadozott s maga sem tudja, hogy ki és hogy lőtte meg. Ez ügyben megindították a vizsgálatot s Martenheim József ellen megtették a feljelentést.

— **(Halálozás.)** Özv. kajdacsai *Kajdacsy* Antalné szül. kisjeszeni és megyefalvai *Jeszenszky* Klementin, életének 87-ik évében, ma meghalt. Holttestét holnap (pénteken) délután hat órakor szentelik be a Jókai ler 3. szám alatti házban s Megyefára szállítván, ott f. hó 11-én (szombaton) délelőtt 10 órakor temetik el a családi sírboltba. Az engesztelõmisét hétfõn délelõtt fél tíz orakor tartják lelkiüdvéért a székesegyházban.

— **(Adóügyek.)** A pénzügyigazgató jelentése szerint a multhavi adóbefizetés Pécs városában kedvezõ volt. Befolyt 51.861 korona s a felévi adófizetés is kedvezõbb, mint a mult év elsõ felében, mert az idén 27.484 koronával több folyt be. Ezt a jelentést a városi közigazgatási bizottság mai ülésén örömmel vette tudomásul.

— **(Élet és halál.)** Pécs város közegészsége a mult hóban — mint ezt *Cirer* Elek dr. tiszti fõorvos a városi közigazgatási bizottság mai ülésén bejelentette — javulást mutatott fel. A hevenyfertõzõ kórok csak szõrványosan jelentkeztek s a hó végén a vörheny is csaknem teljesen megszûnt. A kórházak betegforgalma is apadást mutatott, amennyiben júliusban csak 622 beteg volt a kórházakban, míg júniusban ötvenegygyel több. A városi kórházban 522, az irgalmasokéban 66 és

a bányatelepiben 34 beteg volt. Született 106 egyén, 50 fi és 56 nõ; meghalt 92 egyén, 58 fi és 34 nõ. Halvaszületett 6 fi és 1 nõ. Hazasság 22 kötöttet. Orvosi segély hiányában 5 gyermek halt el. Az elhalt egyének közül a legmagasabb kort egy 76 éves szegényházi lakos érte el. Volt 1 lövés általi, 1 akasztás általi öngyilkosság és 2 vizbefulás s 1 mérgezési öngyilkossági kísérlet. Közköltségen 145 egyén gyógykezeltetett. A piaci vizsgálatokon 12 esetben romlott gyümölcs, 8 esetben rossz gomba, 4 esetben rossz hus és 2 esetben kenyér koboztatott el. Tizennégy megvizsgált korcsma közül 3, két mézárszék közül 1 és 4 szatócbolt közül 2 találtatott tisztátalannak.

— **(Lopni tilos!)** Jõizüket kacagnak már napok óta Szalántán egy jámbor sokacon. Kacagnak még pedig azért, mert tudvalevõ dolog lévén, hogy ilyenkor aratás idején a tolvajok nem csekély elõszeretettel látogatják meg a gazdák udvarait, e kellemetlen körülmény ellen a jámbor sokac azzal védekezett, hogy egy nagy táblát akasztott az utcaajtóra, melyen fenyegetõ, otromba betükkal olvasható:

»Lopni tilos!»

Hogy mennyit használ ez a tolvajok ellen, azt nem tudjuk, de hogy a gazda azóta szõrnyû biztonságban érzi a takarmányait, ez egyszer bizonyos.

— **(Egyhavi rend.)** A polgármesternek a mai városi közigazgatási bizottsági ülésen felolvasott jelentése szerint a város központi iktatójába érkezett a mult hóban 3627 ügydarab; hátralék volt 378, elintézendõ volt tehát összesen 4005 ügydarab. Elintéztetett pedig 3718 s a folyó hóra athozatott 287 ügydarab. A rendõrkapitányi iktatóba érkezett 1636 ügydarab; elintéztetett 1347. Bûnügy volt 410 és mind elintéztetett; kihágás volt 232, régi 197 és elintéztetett 235. A központi

községi bíróságnál volt 592 ügydarab; elintéztetett 525. A bányatelepi községi bíróságnál volt 78 ügy s elintéztetett 60, megszûnt 14; athozatott a folyó hóra 4 ügy. Utadó címén 1583 korona folyt be; 837 koronával kevesebb, mint a mult év hasonszakában. Városi pénztárvizsgálat a mult évben két ízben tartatott és minden rendben találtatott.

— **(Lopják a gabonát.)** Köteteket tenne ki az, a mit a sajtó munkásai különféle variációkban a cigányok garázdalkodásairól már megirtak, s ki tudja mennyi lesz az, a mit Fáraó népének utódairól még írni kell, mely derek faj mindig beszéltet magáról s mindig szolgáltat anyagot a tollhegyre. Legutóbbi idõkben, már szinte mint megengedett kenyérkeresetet üzik a lopást a cigányok, kik ellen a napokban Belvárdról érkezett panasz. A község határában — ugyanis — cigányok telepedtek meg, kik egy éjjelen át, nem kevesebb, mint tíz kéve búzát és tetemes mennyiségû kukoricát loptak, aztán másnap reggelre oly szépen eltüntek a község határából, mintha sohasem lettek volna ott. A tolvaj cigányokat most keresik.

— **(Felképelt udvarló.)** Nem valami flaszterkoptató városi Boccacióról zeng az ének, hanem csupán olyan közönséges szerelmi idillrõl van szó, milyeneket gyakran szoktak rendezni a falusi Lukréciaék és Don Juanok. Az egyik szomszédos községben esett meg az eset, hogy egy odaváló gazdálkodó fiatal felesége belegabalyodott a férjeura egyik szép szál kocsislegényébe, kivel röviden bensõ viszonyt kezdett. Valahogy megtudta ezt a felszarvazott férj s egy este ráesett a szerelmes párra, melyet éppen akkor lepett meg, midõn a konyhában enyelegtek egymással. E szerelmi duett közvetlen folytatását nem tudjuk, a végét azonban elmondja az a két hivatalos irás, mely a pécsi kir. törvényszéknél fekszik

— Bizony szegény Dénes holnapra meghal.

— Isten látja lelkemet — mondá halkan a hadnagy — nem akartam, nem is tudom, hogy történt. S azzal lábujjhegyen, hogy sarkantyú-pengését ne hallassa, lassan kiment a szobából.

— Fújhatod most már, mondá az egyik ficsur — és éppen az, ki nem hagyta a két ellenfelet kibékülni.

— Ez a kis paraszt kitünõen ló — vélé egy másik.

— Hát valamit csak kell tudnia az efféle stréber népnek.

— Eh! jösztek fiuk, menjünk! Most már meg nem menthetjük Dénest, inkább nézzünk utána, hogy rangjához méltó temetése legyen.

— Menjünk, hanem a mi a temetést illeti, azt csak hagyjátok reám — — — apropos gyerekek, mit gondoltok, nem-e vérzik most e pillanatban valahol egy édes nõi szív?

— Az ám, szegény Sára baronesse! Ugy látszik, nagyon szerették egymást.

— Ah! Sára soh' sem lett volna Dénes gróf felesége — a báróné nem egyezett volna e frigybe.

— Nem-e? — mondá a hórihorgas Peteley patikáros — hát akkor megszõktette volna Dénes. Nemes ló nem ismer gátat.

— Jó, jó; de hát élni is kell, — aztán mibõl az Isten csudájából éltek volna? A nyolcszáz forint fizetésébõl?

— Hohó! — vélé az apró adópénztárnok — hát a kétezer forint apanage, melyet nagybátyjától kapott rendszeren?

GYERMEKÜKÉRT.

BÛNÛGYI REGÉNY.

IRTA:

TIHANYI KÁROLY.



PÉCS, 1900.

A 'PECSI FIGYELŐ' KIADÁSA.

most, hol a kocsislegény a felvétetett orvosi látélet alapján könnyű testi sértés és becsületsértés vétsége miatt emelt panaszt a gazdája ellen, ki viszont a felesége ellen indított válópört.

— **(A nyugalmazott királyi főügyész helyettes.)** Zsolnay György, kir. főügyész helyettes, a pécsi királyi ügyészség nyugalomba vonult vezetője, bejelentette ma írásban a közigazgatási bizottságnak, hogy a bizottság tagja lenni megszűnik. A város közigazgatási bizottsága sajnálattal vette ezt tudomásul s a huszonnégy év óta tagjaként szereplő nyugalmazott királyi főügyész helyettes érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta s erről értesíteni határozta.

— **(Egyházmegyei hírek.)** A Gyömrőy Zsigmond tanítóképezdei tanárrá való kinevezése által megüresedett helyre, Pécs szab. kir. város községi iskoláihoz hitoktatónak Kiss István bogdásai segédlelkéssé rendelte ki a megyéspüspök; Bogdására Hajdinyák Vince ujmisést küldte segédlelkéssé minőségben.

— **(Kutyák baja.)** A közigazgatási bizottság mai ülésében bejelentette a polgármester, hogy az előfordult kutyaharapási esetekből kifolyólag elrendeltetett a kutyáknak az udvarokban való megkötése, az utcán pedig szájkosárral ellátva, pórázon vezetés. Báró Fejérváry Imre dr. főispán szolt először a jelentéshez s hivatkozott a Rácvárossal egybeépült Német-Ürögre, a mely már megyei terület s ott a városi hatóság rendelkezése nem lévén érvényes, az ürögi kutyák szabadon járnak-kelnek s Rácvárossal bizony bejönnek Pécsre, mert nem respektálják a vámsorompót. Célszerűnek tartja tehát, hogy a rendelkezésekről a pécsi járási főszolgabíró is értesíttessék, hogy a közvetlen szomszéd Ürögön is hasonló intézkedést léptessen életbe. Záray

Károly dr. azt mondja, hogy a rendeletet nem tartják be szigorúan s különösen a szőlőkben sok a kóbor kutya. A bizottság erre elhatározta, hogy a járási főbíró értesíttessék hasonló intézkedések megtétele céljából s a rendőrség a rendelet betartását szigorúan ellenőrizze.

— **(Megyéspüspökünk legújabb körlevele)** augusztus ötödikén kelt. Első helyen van a fentemlített jubilális ünnepélyi intézkedés. Azután közli az eucharistikus társulatok római zarándoklatára vonatkozó felhívást, egyben megengedve a szentségi társulat papi tagjainak a részvételt. Továbbá Erzsébet királyné halála évtordulójának közléstére gyűjtést rendel el az „Örök imádás” tempioma javára, közölvén örgróf Pallavicini Edéné vonatkozó levelét. Közöl egy elvi jelentőségű döntvényt a papi borjárandóság pénzbeli megváltása tárgyában (Egész terjedelmében közölni fogjuk.) Közzéteszi az országos kath. tanítói segélyalap 1899. évi számadása kivonatát. Pályázatot hirdet a lipovai plébániára 6 heti határidő mellett. Végre felsoroltnak a legutóbbi személyzeti változások.

— **(Az eltűnt ovadékok ügye.)** Majerhoffer Antal, volt városi alapítványi kezelő eltűnt ovadékok ügyében a királyi ügyészség ma értesítette a közigazgatási bizottságot, hogy a bűnvádi nyomozást gyanúok fenn nem forgása alapján beszüntette. Mivel a sok port felvert ügyben ez már a második megszüntető ügyészségi végzés, Tichy Ferenc dr. első aljegyző, mint előadó, indítványozta, hogy tudomásul vétsessék s mivel egyáltalán nem derült ki, hogy az ovadékok szolgáló takarékpénztári könyv hogyan került ki a városi alapítványi pénztárból Mayerhoffer kezére, — fegyelmi eljárás indítását is mellőzve a bizottságnál is inkább, mert tény az, hogy a takarékból nevezett a pénzt a könyvecske alapján

felvette s ki is jelentette, hogy ő a városban nem követel semmit. Ez ügy nagy vitára adott alkalmat s végre is levették a napirendről s elrendelték annak pótlását, hogy valóban Mayerhoffer vette-e fel a pénzt a takarékpénztárból s ugyancsak ő átvette-e a betéti könyvet is a pénz kivételével, a mi a pénztárban sajátkezű aláírásával kell, hogy igazolva legyen. Ezzel azt akarják elérni, hogy Mayerhoffer örökösei se támadhassák meg a várost a betéti könyvecske eltűnése miatt az ovadékok szolgáló 200 forint s járulékaik erejéig.

— **(A tettyei kőbánya.)** A tettyei kőbányánál történt gyakori munkás-szerencsétlenségek folytán Vaszary Gyula főkapitány — hivatkozva a Tettyére, mint közhelyre, hol a kirándulókra is veszedelmet hozhat a kőbánya — a város képviselőtestületében tiltotta Majorossy Imre polgármestert a kőbánya művelésétől. A városi Tanács azonban a kőbánya művelését továbbra is megengedte s bár a mérnöki hivatal jelentése szerint is a kőbánya nincs rendszeresen kezelve Papp István bérlő által, az ettől három napig megvont üzemengedélyt ismét megadta. A főkapitány ezt megfélemlítette a belügyminiszterhez s az elküldötte az iratokat fokozatos elbírálás végett a városi közigazgatási bizottsághoz. A bizottság mai ülésében ipartelepnek minősítette a kőbányát, melyre nézve a kereskedelmi miniszter az illetékes s az ügyet oda felterjeszteni határozta.

— **(A községi közigazgatási tanfolyam.)** A községi közigazgatási tanfolyamra beiratkozás az igazgatónál történik szeptember 1-től 5-ig. tandíj 40 korona lesz egész évre, mely összeg félévi részletekben (20 korona) fizetendő. A szegénysorsú és jómagaviseletű, szorgalmas hallgatók tandíjengedélyben, sőt állami ösztöntijban is részesülnek. A hol sikerül internátust feállítani, ott a



I. FEJEZET.

Gróf Hársy Dénest jöttek látogatni. Az pedig, kit e megtiszteltetés ért, ott fekszik benn a hálószobájában átlótt mellel. Mayer Laci, az a sneidig honvédhuszár-hadnagy lőtte keresztül a testét.

Pedig tán kiegyezhettek volna, ha a segédek nem hajtják pisztolyig az ügyet. A jóakarát azonban mégis kirítt rendezésükből, mivel husz lépést állapítottak meg avance nélkül. Meg aztán sima pisztoly, vontcsövű! Ki az ördög hallotta, hogy husz lépésre agyonlőttek valakit? Már pedig Hársy Dénes belehal a sebébe; doktor Vágó, a fővárosi egyetemi tanár megmondta.

Hogy miért lődöztek egymásra?

Nagyon egyszerű! Nagyon unalmas volt tegnap a kaszinóban; onnét lementek a kávéházba à la guerre-zni; azt is megunták; Dénes gróf aztán egy kis evezőregattát ajánlt a Lajthán. Ott a Lajtha partján pedig Mayer Laci csupa tréfából belelőtte Dénes gróft a vízbe. Ez az egész.

Ott jön ni Laci hadnagy, bennt volt Dénes grófnál.

— Nem ismert már meg — mondá a künn tracs-csolókhöz.

2031. Günsberger Mór s t. — dr. Stein Henrik örököségi végr. — mv.
2047. Takács Lőrinc s n. — Szabó Márton s t. végr. — rend.

Előadó: *Tóthossy Béla.*

- V. 2005. Pettenkofer Agát — Farahó (Pozsár) János házass. felb. — mv.
2013. Schneider Anna Mária — Schilling Péter házass. felb. — hh.
III. 2028. Bártint Márton — Burcsa János végr. — rend.

Büntető tanács.

Előadó: *Angyal Pál.*

- III. 2055. Bogdán József s t. k. t. sért. — rmv.
2056. Riegler Fülöpné anyakönyvi kih. — rmv.
2066. Magyar István rágalm. — hh.
2115. Munkácsy Imréné s t. rágalm. és becs. sért. — rmv.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- III. 2113. Surányi Jenő s t. suly. t. sért. — hh.
2117. Földi Ferenc s t. — — —

Elintézésre kifizűött ügyek.

Bejelentések 1900. évi augusztus hó 13. s köv. napjaira

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Pilch Antal.*

- III. 1951. Néh. Piller Györgyné hagy. ügye.
1989. M. kir. államkincstár — Pakson elhalt Bodo Mihály s n. kisaját.
2004. Néh. Pál Ferenc hagy.
2007. özv. Tkalcsec Istvánné — Solsics Jakab s n. végr.
2020. Magusics Mária — Bosnyák Stipó végr. mszünt.
2030. Dr. Frühwirth Jenő — Kálóci István végr.
2041. Ruska Elemér — Tóth Ferenc s n. végr.
2072. Néh. Nagy Márton hagy.

Előadó: *Zsabokszky Ferenc.*

- V. 1730. Özv. Szontheimer Jakabné — Somogyi Imre teherment.
III. 1683. Rosenzweig Samu — Schmidt József végr.
1699. Vuk Miklós s n. — Hreses Ferenc s n. végr.
1700. Délzalai taktár — Pergár István s n. végr.
1704. Szivér István — Vince János végr.
1717. Sebestény Lajos s t. — ifj. Peti János végr.
1725. Resch János — Balárdi István s t. végr.
1737. Stanivukovics Gábor Lovák Pávó végr.
1772. Pécsi köles. segély. egylet — Weidinger Ferenc s t. végr.
1733. Glogovszki s t. — Geiger Gyula végr.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1697. Matovics Imre — Babics Stipán tjug. s jar.
1716. Höhn Julianna — Ritz István válóper.
1723. Sebők Gyula — Török Margit válóper.
1734. Sülle Teréz — Schmidt Mihály válóper.
1744. Weingartner Antal — Jikli Gizella válóper.
1995. Seemann Matild — Ballai Sándor válóper.
2063. Kincsey Mihály — Rebrovics Jozefa végr. mszünt.
III. 2104. Piskur Géza — Horváth Imréné s tjug. bek.

Büntető ügyek.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 2147. Riba István suly. t. sért.
2011. Id. Szavics János s t. rágalm.
2160. Gál Gábor m. okir. ham. és család.
III. 2119. Kafka János s n. rágalm.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 2099. Vellák Ferenc lopás.
2139. Sz. Fejős Mihály s t. hat. ell. erősz.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Egy hold jó szántóföld

a Lukó-dülőben jutányosan eladó.

Tulajdonosa: **Szánthó Antal**
Ferenciek utca.

Schlauch-féle villatelepen

egészséges, száraz lakások
bérbeadók
s az egyes villák el is adók.

Bővebbet Indóház-utca 17. sz.
alatti építési irodában.

„Stearoptinum“

(Olaj sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, amely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapest a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás**, mindenféle **kelevény**, a **női emlők gyuladása és gyűlése**, a **titkos betegségek, kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, a pénzt azonnal visszajuttatja a **„Stearoptinum“** laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a **„STEAROPTINUM“** laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.

Ezen rovat alatti hirdetések ára
10 szög 40 fillér, — minden
további szó **4 fillér**.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KISHIRDETÉSEK elfogadtatnak a **kiadóhivatalban** és az **elárnsító helyeken**.

Lapunk **egyes számai** kaphatók és **kishirdetések** elfogadtatnak a következő helyeken:

Breisach Aranka,
(tőzsde, Irgalmasok-utca 2. sz.)

Grosz József,
(tőzsde, Jókai-tér.)

Gyimóthy Gyula,
(fűszerkereskedés, Vásár-tér sarkán.)

Habler Anna,
(tőzsde, Pécsi Takarékpénztár átellen.)

Herdlein-féle tőzsde,
(Király-u. Lyceum-templom átellen.)

Kugler József,
(fűszerkereskedő, Makár-utca)

Léhner Béla,
(fűszerkereskedés, Korona-vendéglő.)

Molnár János,
(fűszerkereskedés, Király-utca.)

Rözge István,
(fűszerkereskedés, Bátorj és Klimó-u. sark.)

Sipos János,
(fűszerkereskedés, Pálya-utca.)

Özv. Tausz Vilmosné,
(dohánytőzsde, Király-utca 1. sz.)

Legszébb névjegyek, meghívók és egyéb nyomtatványok Taizs József könyvnyomdájában kaphatók.

Ugyanott **írószerek és papírok** nagy választékban raktáron tartatnak.

Meyer-Lexikon, II-ik kiadás, 20 kötet, teljesen jó állapotban, jutányosan eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Cserépkályhák, régi alakuak, olcsó áron eladók. Ér-

deklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz.

Duplex petroleum lámpák — gázvilágítás bevezetése miatt — olcsó áron eladók. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy szoba és konyhából álló lakás kiadó Király-utca 38. számú házban.

Bármely perctől kezdve kiadó az Árpád-utca 31. sz. alatt egy földszintes, egy szoba-, konyhából álló utczeni lakás.